

LEKTIONSPLAN

TAL I BUTIKKEN, 2. KLASSE

INDHOLD

Lektioner før besøg i butikken	1
Lektioner i butikken	5
Lektioner efter besøg i butikken	7

Lektioner før besøg i butikken

Lektion 1 og 2	Materialer
<p>Introduktion til forløbet</p> <p>Fortæl eleverne om undervisningsforløbet og de synlige mål. Fortæl, at en del af forløbet er, at I skal besøge en butik. Fortæl kort om butikken, og hvad de sælger, og at I vil tale mere om det inden besøget.</p> <p>Tegning af butik</p> <p>Sæt eleverne i gang med at tegne deres egen butik, som sælger det samme, som den de skal besøge. Gennem deres arbejde med at tegne og fortælle om deres butik forbereder de opgaven med fysisk at indrette deres egen butik i klassen senere i forløbet.</p> <p>Nedenstående spørgsmål kan bruges til at hjælpe eleverne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan skal din butik se ud? • Hvad skal varerne stå på? • Hvad er det sjove ved at arbejde i din butik? <p>Eleverne skal skrive eller tegne en lille historie om deres butik.</p>	<p>Print eleverkene ud, så hver elev får et sæt, eller læg dem tilgængeligt digitalt, så eleverne kan tilgå dem der</p>

<p>Du kan gå rundt mellem eleverne og spørge ind til, hvad der skal være i deres butik, og hvad de vil gøre for at tiltrække kunder – om der f.eks. skal være tilbud og konkurrencer? På den måde kan du aktivere deres forforståelse for nogle af de ord, man bruger i en butik (se næste lektion for inspiration).</p> <p>Til slut skal eleverne vise deres tegning og fortælle historien om deres butik til deres sidemakker. Eleverne skal bruge deres tegning i næste lektion, så bed dem om at gemme den eller saml den ind.</p> <p>Ord i butikken</p> <p>Eleverne skal afslutningsvis stifte bekendtskab med nogle af de begreber, man bruger i en butik og blive præsenteret for, hvordan man bruger matematik i forbindelse med de forskellige begreber.</p> <p>Først skal eleverne præsenteres for, at konceptet ”pris” indebærer mange forskellige omstændigheder.</p> <p>Øvelsen skal give eleverne en forståelse for, hvordan butikker bruger matematik i deres udregning af pris, samtidig med det skaber en grundforståelse forud for at kunne tale om tilbud, rabat, svind osv.</p>	<p>Eleverne skal bruge: Papir, blyant, evt. tuscher og farveblyant, viskelæder og lineal</p>
<p>Lektion 3 og 4</p>	<p>Materialer</p>
<p>Udregn fortjenesten</p> <p>Eleverne skal arbejde individuelt med elevark 1.</p> <p>Her skal de udregne butikkens fortjeneste ud fra en købspris og en salgspris, som er opgivet på elevarket. Tal med dem om, hvad fortjeneste betyder, og hvorfor salgspris og købspris er forskellige.</p> <p>Opgaven giver eleverne en øvelse i subtraktion med naturlige tal og en forståelse for, at priser i en butik påvirkes af, at butikken selv betaler en pris for varen, og at det kun er en del af prisen, som butikken får.</p>	<p>Tavle/planche til at skrive begreber ned</p>

Afslut øvelsen med en snak om, hvad eleverne tror, at butikkerne bruger fortjenesten på (f.eks. løn, husleje, svind m.m.).

Lav et leksikon

Skriv følgende begreber op på tavlen som et leksikon og tal om, hvad de betyder:

- Købspris og salgspris.
- Mersalg (*når kunden køber mere en planlagt. F.eks. hvis der er et godt tilbud på en cykelhjelm, når kunden køber en cykel*).
- Svind (*når butikken mister varer på grund af f.eks. uheld, fejl eller tyveri*).
- Tilbud og rabat.

Gennemgå begreberne med eleverne og tal om, hvordan de bruges i butikken. Dette får eleverne mulighed for at undersøge på besøg i butikken.

Gem "Leksikonet" eller skriv det ned et sted, så eleverne kan vende tilbage til det. Det er disse begreber, eleverne skal arbejde med på deres besøg i butikken.

Besøg en butik

Denne lektion bruges til at forberede eleverne på, hvad der skal ske på besøget i butikken, og hvilke spørgsmål som kan stilles i butikken.

Elevark 1

Eleverne skal bruge deres tegninger fra forrige lektion.

De begreber, som I har skrevet ind i jeres leksikon, skal eleverne tegne eller skrive ind på deres tegning, hvor de tror, man bruger begreberne i butikken:

- Salgspris.
- Tilbud.
- Mersalg.
- Svind.

Denne øvelse skal aktivere elevernes forståelse for, hvordan butikker gør brug af begreberne.

Fortæl om besøget, og hvad der skal foregå i butikken.

Eleverne skal lave et spørgsmål hver, som de kan spørge om på besøget. Det kan både handle om de begreber, som I lige har arbejdet med, eller om arbejdsopgaver/uddannelser i butikken.

Da eleverne skal ud at finde eksempler på de begreber, som I har arbejdet med, skal I tage billeder under besøget. De skal bruges senere til at lave en lille billedbog/collage, når I kommer hjem. Husk derfor et eller flere kameraer og aftal med eleverne, hvem der tager billeder.

Beslut, om eleverne skal gå rundt i små grupper og finde eksempler, eller om I skal gå samlet rundt. Hvis du vælger, at de skal gå rundt i grupper, så opdel dem hjemmefra.

Tegninger fra
forrige lektion

Elevark 2

Lektioner i butikken

Butikken har i deres materiale fået råd til, hvordan alle får det bedste ud af besøget, men det er dig, som har ansvaret for eleverne, og du skal være til stede under hele besøget og hjælpe virksomheden, hvis der er behov for det.

Aktivitet	Indhold	Tidsforbrug
Ankomst	Modtagelse som aftalt i telefonen.	15 minutter
Intro	<p>Butiksrepræsentanten fortæller kort om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Butikken • Sig selv • Hvilken uddannelsesvej vedkommende har taget for at bestride sit job. 	10 minutter
Rundvisning	<p>Butiksrepræsentanten viser eleverne relevante dele af butikken, hvor der arbejdes med f.eks. tilbud, mer-salg, placering i butikken m.m.</p> <p>Eleverne skal her høre om, hvad tankerne er bag det, der gøres i butikken. Butiksrepræsentanten fortæller om, hvordan de arbejder med salg, hvorfor butikken har tilbud på nogle af varerne, hvorfor varerne står, som de gør m.m.</p> <p>Her får eleverne også mulighed for at stille deres spørgsmål. Lav eventuelt en spørgerunde for grupperne, hvis butiksrepræsentanten har brug for hjælp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • VIGTIGT: Husk at spørge, om der er noget, som eleverne ikke må tage billeder af i butikken. 	25 minutter

Faglig aktivitet	<p>Eleverne skal nu ud at undersøge, hvordan de begreber, som I har arbejdet med, bruges i butikken. De skal enten i de grupper, som de er delt ind i hjemmefra, eller i en samlet flok tage billeder og tage noter af eksempler på tilbud, salgspriser og svind.</p> <p>Hvis eleverne går rundt i grupper, skal I aftale et sted, I mødes igen om 20 min. og evt. gøre en i hver gruppe ansvarlig for tiden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvis eleverne går rundt i grupper, går du rundt mellem grupperne og hjælper til. 	30 minutter
Afrunding og afgang	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne kan her stille eventuelle spørgsmål og der siges tak for besøget. 	15 minutter
Buffer	Der er indlagt en buffer på 15 minutter.	15 minutter

Lektioner efter besøg i butikken

Lektion 5 og 6	Materiale
<p>Tal om besøget</p> <p>Hjemme på skolen efter besøget i butikken kan I tale om besøget, og hvad eleverne oplevede. De nedenstående spørgsmål kan benyttes.</p> <p>Arbejdsspørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad var mest overraskende ved besøget? • Hvad var spændende/sjovt, da vi besøgte butikken og hvorfor? • Hvad lagde I mærke til og hvorfor? • Er der noget, I vil gøre magen til, hvis I skulle have jeres egen butik? Hvis ja, hvad? • Er der noget, I vil gøre anderledes, hvis I skulle have jeres egen butik? Hvis ja, hvad? <p>Lav en collage om besøget</p> <p>Eleverne skal i grupper lave en collage om 1 eller 2 af de begreber, de fandt eksempler på ude i butikken. De skal bruge billeder og notater fra besøget i butikken og skrive en forklaring om, hvad der på billedet. Hvis eleverne gik rundt i grupper i butikken, arbejder de videre i de grupper. Ellers kan du inddele dem på ny.</p> <p>Hvis klassen har adgang til computere, kan man med fordel bruge de programmer, som eleverne er bekendt med. Det kan f.eks. være Book Creator, PowerPoint, Prezi eller Word.</p> <p>Hver collage skal indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overskrift om et eller to begreber. 	<p>Computere eller materialer til at lave en collage f.eks. sakse, karton, noget at skrive med og udprint af billeder fra butikken.</p> <p>Scanner/ kamera og en computer at sende mail fra.</p>

- Billeder fra butikken, som viser eksempler på begreberne.
- En kort tekst om billedet. Her kan eleverne bruge deres noter fra butikken.

Du samler til sidst elevernes collager – f.eks. ved at tage et billede af hver – og sender dem i én mail til kontaktpersonen i butikken. På den måde kan kontaktpersonen se, at eleverne fik noget ud af deres besøg, og eleverne får et autentisk publikum at præsentere deres collage for. **Husk at sæt kontakt@aabenvirksomhed.dk cc. på mailen.**

Så modtager klassens et diplom og I hjælper Åben Virksomhed med viden om, hvor meget undervisningsmaterialet bliver brugt, så indsatsen kan fortsætte og forbedres.

Lav jeres egen butik (fortsætter ind i de næste to lektioner)

Eleverne skal nu gøre brug af det, de har arbejdet med i forrige lektioner til at lave deres egne butikker. Butiksøvelsen aktiverer den viden, de har fået om priser og salg, og om hvordan man arbejder i en butik. Når eleverne skal spille rollen som medarbejder i butikken og kunder, får de trænet addition med naturlige tal.

- Eleverne vælger i grupper, hvilke af de varer, som de så i butikken, de vil sælge.
- Eleverne kan klippe billeder ud af butikkens tilbudsavis, finde billeder på nettet og printe eller tegne dem selv. Hvert billede er en vare, som skal sælges i butikken.
- Eleverne skal skrive prisen på hver vare. I må gerne ændre prisen (i forhold til tilbudsaviserne).
- Du kan hjælpe eleverne med at bruge den viden, de har fået omkring priser og butikker.

Eksempler på arbejdsspørgsmål:

- Hvordan finder I ud af, hvor meget jeres varer skal koste?
- Hvordan vil I præsentere varen? Skal den stå ved siden af andre varer, som ligner den?
- Hvordan vil I få kunderne til at købe netop jeres vare?
- Skal nogle af jeres varer være på tilbud?

Herefter skal eleverne producere penge, de skal bruge til at købe for i hinandens butikker – hvis ikke skolen har legepenge til rådighed.

Find kontakt personens mail på: Åben Virksomhedsportal

Butikkens tilbudsavis eller adgang til en computer og printer eller papir og tegneredskaber

Sakse

Lektion 7 og 8

Materiale

Lav jeres egen butik (fortsat)

Eleverne gør deres ”butikker” klar til, at der kan komme ”kunder”. En nem måde, at gøre det på, er, at ét eller to borde kan fungere som en butiksdisk, som ”varerne” lægges ud på.

- Hver gruppe får penge til at købe for, så alle grupper har lige meget.
- Grupperne deles op i to, hvoraf halvdelen er butiksejere/medarbejdere og står i butikken, og det andet hold er kunder, som skal besøge de andre butikker.
- De, som står i butik, skal lave et regnskab over deres salg. De skal notere, hvad de sælger, og hvad de sælger det for, så de i slutningen af lektionen kan regne ud, hvad butikkens indtjening og omsætning er. Her trænes simpel addition.
- Derefter byttes roller, så alle kommer til at stå i butik, og alle kommer til at handle som kunder.
- Eleverne skal i makkerpar sætte billederne på elevarket i den rigtige rækkefølge. Startende med at varen produceres, til den ender hjemme hos dem selv.

Klassesamtale:

- Hvilken rækkefølge har I valgt - og hvorfor?
- Hvad har leddene af betydning for den endelige pris?
- Andet?
- Når I sammen har fundet den rigtige rækkefølge, begynder I at sætte priser på de forskellige led. Du kan bestemme priserne, så eleverne kan regne den samlede pris eller bruge nedenstående eksempel.
- Eksempel:

- Varen koster 50 i indkøb.
- Transport koster 10 kr.
- Butikken skal betale løn, husleje, el, varme m.m., som i alt koster 15 kr. pr. vare.
- Hvad bliver prisen for varens rejse?
- Her er pointen, at den pris, man betaler som kunder, ikke er det, som butikken nødvendigvis tjener, da der er mange omkostninger, butikken skal tage højde for.
- Lad eleverne regne på tallene enkeltvis eller med en makker.

Prøv at skrue på prisen på de enkelte elementer, f.eks. ved at varen skal transporteres længere, huslejen sættes op, eller produktionsomkostningen stiger, eller at forholdene mellem de forskellige variabler ændres ved forskellige produkter. Hermed kan eleverne få en forståelse af, hvor mange faktorer der påvirker prisen på en vare.

Elevark 3:
Varens rejse.

Lektion 9 og 10	Materiale
<p>Butiksspillet</p> <p>Formålet med spillet er at aktivere elevernes brug af de begreber, som de har lært under forløbet. Yderligere trænes simpel subtraktion og addition. Del eleverne ind i grupper eller makkerpar. Eleverne skal starte med at klippe kortene med spørgsmålene ud og lægge dem i en bunke. Hver gruppe klipper ét sæt kort ud.</p> <p>Spillets regler står i Elevark 4.</p> <p>Som spillebrikker kan I f.eks. bruge centicubes.</p> <p>Afslutning</p> <p>Som afslutning kan du tale med klassen om forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad overraskede? • Hvad var som forventet? • Hvad var det sjoveste? • Hvad var det sværeste? <p>Eleverne skal nu bruge den viden, de har tilegnet sig i forløbet til at tegne en "Version 2" af deres butik, som de startede med at tegne i forløbets første lektion. Tegningerne kan hænges op i klassen, eller eleverne kan tage dem med hjem og bruge dem til at fortælle deres forældre om besøget i butikken.</p>	<p>Elevark 4: Butiksspillet</p> <p>Sakse</p> <p>En sekssiddet terning og spillebrikker</p> <p>Papir, blyanter og evt. farver og tuscher</p> <p>Evt. tegninger fra første lektion</p>